

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Par normatīvo aktu aktualitātēm attiecībā uz ražotāja paplašinātās atbildības sistēmām

04.02.2021.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Saturs

- Izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā uz ražotāja paplašinātās atbildības sistēmām
- Plānotās izmaiņas normatīvajos aktos

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (stājās spēkā 01.08.2020.)

- **precizēta definīcija “apsaimniekotājs”, aizstāta definīcija “apsaimniekošanas sistēma” ar “ražotāja paplašinātās atbildības sistēma” un likums papildināts ar definīciju “preces ražotājs”;**

- **precizēta valsts un pašvaldību institūciju kompetence, nosakot, ka:**
  - **VARAM** jautājumus par ražotāja paplašinātās atbildības sistēmām iekļauj AAVP;
  - **VVD** administrē un kontrolē ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas piemērošanu;
  - **pašvaldības** sadarbojas ar apsaimniekotājiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (2)

Nostiprinātas prasības apsaimniekotājam, nosakot, ka:

- **sistēma** aptver **noteikto atkritumu veidu**, ir **atvērta** visiem preces ražotājiem un tās piemērošanas **nosacījumi ir vienlīdzīgi**, nediskriminējoši un **nerada nesamērīgu administratīvu slogu**, tai skaitā mazajiem un vidējiem komersantiem
- **līgumpartneru maksājumi** pēc iespējas diferencēti, ievērojot Atkritumu apsaimniekošanas likuma 5. pantā noteikto atkritumu apsaimniekošanas veidu prioritāro secību

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (3)

publicē savā tīmekļvietnē informāciju par:

- **dibinātājiem, biedriem, dalībniekiem vai akcionāriem**
- to nodokļa **maksātāju skaitu**, kuri ir noslēguši līgumus par dalību sistēmā
- **līgumpartneru maksu** par piedalīšanos ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā, norādot maksu *euro* par tirgū laisto preču un iepakojuma svara vienību
- to komersantu atlases procedūru, ar kuriem noslēgti līgumi par attiecīgā veida atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, reģenerāciju vai pārstrādi;

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (4)

- **prasība preces ražotājam segt noteiktās izmaksas**, kas saistītas ar ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas darbību:
  - **izmaksas** par attiecīgā veida atkritumu apsaimniekošanu;
  - **izmaksas** par informācijas sniegšanu atkritumu radītājam un valdītājam;
  - **izmaksas** saistībā ar pārskata sagatavošanu un iesniegšanu VVD.

- noteikta **prasība ārvalstu personai** dalībai ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā

- **izslēgtas definīcijas** “plastmasas iepirkumu maisiņi” un “vieglās plastmasas iepirkumu maisiņi” (**Iepakojuma likumā**)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Iepakojuma likumā (stājās spēkā 01.08.2020.)

- **precizētas definīcijas** “atkārtoti lietojams iepakojums”, “izlietotā iepakojuma pārstrāde” un “reģenerācija”, ietverta definīcija “kompozīta iepakojums” un izslēgta definīcija “enerģijas ieguve”
- **precizēti likuma mērķi**
- **precizētas iepakojumam izvirzāmās prasības**
- **precizētas prasības izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmai;**
- **precizētas prasības attiecībā uz ziņojumu sagatavošanu un iesniegšanu Eiropas Komisijai;**
- **noteikta prasība VARAM vērtēt izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķu izpildi un nepieciešamības gadījumā sagatavot plānu iesniegšanai Eiropas Komisijā.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 16. augusta noteikumos Nr. 480 “Noteikumi par atbrīvojuma piemērošanu no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem” (stājās spēkā 18.07.2020.) (1)

- **noteikta prasība apsaimniekotājam nodrošināt izlietotā iepakojuma vai vienreiz lietojamo trauku pieņemšanu visos šķiroto atkritumu savākšanas laukumos, kurus apsaimnieko sadzīves atkritumu apsaimniekotājs (ar kuru pašvaldība ir noslēgusi atkritumu apsaimniekošanas līgumu)**
- **noteikts no mājāsaimniecībām savāktā iepakojuma minimālais apjoms**
- **noteikta prasība iesniegt un uzturēt spēkā finanšu nodrošinājumu visu atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas piemērošanas laiku**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Grozījumi Ministru kabineta noteikumos (2)

- **atcelta atbrīvojuma no nodokļa samaksas piemērošana** vienreiz lietojamajiem galda traukiem un piederumiem, kas izgatavoti no plastmasas (polimēriem) un to kompozītmateriāliem
- noteiktas **jaunas izlietotā iepakojuma pārstrādes normas**
- noteikta **vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa aprēķināšanas metodika** un ziņošanas formāts
- **noteikts jauns ziņošanas formāts** iepakojumam un vienreiz lietojamajiem galda traukiem un piederumiem no 2023. gada
- samazināts pusgada **pārskata iesniegšanas termiņš** (līdz 31. augustam);
- noteiktas **prasības apliecinājuma dokumentam** attiecībā uz veiktajām darbībām ar atkritumiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra noteikumi Nr. 64 “Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm” (stājās spēkā: 03.02.2021., aizstāj MK noteikumus Nr. 1294)

- **prasība iesniegt un uzturēt spēkā finanšu nodrošinājumu** visu atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa samaksas piemērošanas laiku
- **prasība apsaimniekotājam** nodrošināt videi kaitīgu preču atkritumu pieņemšanu **visos šķirotu atkritumu savākšanas laukumos**, kurus apsaimnieko sadzīves atkritumu apsaimniekotājs (ar kuru pašvaldība atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgusi atkritumu apsaimniekošanas līgumu)
- precizētas **komunikācijas pasākumiem** noteiktās prasības
- **prasības apliecinājuma dokumentam** attiecībā uz veiktajām darbībām ar atkritumiem
- pakāpeniski no 2021. gada līdz 2025. gadam **paaugstināti nolietotu riepu savākšanas apjomi**, paaugstināts arī nolietotu riepu reģenerācijas apjoms (no 80 % līdz 90 %);
- RAS visus dokumentus iesniedz elektroniski, reģistrējoties **VVD vienotās vides informācijas sistēmā „TULPE”**.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ministru kabineta 2020. gada 11. augusta noteikumi Nr. 519 “Depozīta sistēmas darbības noteikumi”

- VVD 2021. gada 14. janvārī noslēdza līgumu par depozīta sistēmas darbības nodrošināšanu ar **SIA “Depozīta Iepakojuma Operators”**.
- VVD veic izvēlētā depozīta sistēmas **operatora darbības uzraudzību un kontroli.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plastmasu saturošu izstrādājumu likumprojekts (05.11.2020. VSS-948)

- Likumprojekts paredz konkrētiem plastmasas saturošiem izstrādājumiem noteikt **aizliegumu laišanai tirgū**, pasākumus to **patēriņa samazināšanai** vai **prasības attiecībā uz izstrādājumu dizainu** un **pārstrādātas plastmasas saturu tajos**.
- **Ražotāja paplašinātās atbildības** sistēmu izveide (līdz 2024. gada 31. decembrim):
  - plastmasu saturošiem zvejas rīkiem;
  - mitrām salvetēm;
  - baloniem;
  - tabakas izstrādājumiem ar filtriem un filtriem (līdz 2023. gada 5. janvārim).

Likumprojekts stāsies spēkā 2021. gada 3. jūlijā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plānotie grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā:

- Potenciāli jauns nodokļa objekts (**ogļūdeņraži**)
- **Diferencētās nodokļa likmes** (atjaunotās riepas, plastmasu kompozītmateriāli, t.sk. dzērienu kartons)
- Paredzēts **pārtraukt atbrīvojumu piemērošanu** izstrādājumiem un to iepakojumam, kurus nevar pārstrādāt
- Salāgot **atbrīvojuma stāšanos spēkā termiņu RAS** un depozīta sistēmai.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

2021. gada 14. janvārī Ministru kabinets ir akceptējis Informatīvo ziņojumu par nolietoto riepu apsaimniekošanas situāciju Latvijā

- VARAM plāno 2021. gadā veikt pētījumu, lai izvērtētu Latvijai vispiemērotāko modeli visu veidu riepu apsaimniekošanai
- VARAM sadarbībā ar citām iestādēm jāpilnveido RAS auditēšanas procesu
- jāveicina zaļā publiskā iepirkuma nosacījumu piemērošanu attiecībā uz pārstrādāto riepu produktu izmantošanu publiskajā sektorā
- VARAM līdz 2021. gada 1. decembrim plāno izvērtēt reģistra izveidi Latvijas tirgū pirmo reizi laistajām riepām, tādējādi uzlabojot uzskaiti un kontroli
- VARAM izvērtēs zemes īpašnieku administratīvās atbildības pastiprināšanas iespējas par teritorijas piesārņošanu, vienlaicīgi kopā ar nozari īstenojot sabiedrības izglītošanas un informēšanas pasākumus

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

